

MTAALA WA UMILISI
SEKONDARI MSINGI

UTATHMINI

MUHULA WA KWANZA 2024

GREDI 8

Jina.....

...

Shule .....

Namba Ya Mthani. .... Darasa .....

Saini ..... Tarehe: .....

KISWAHILI

MASWALI

1. UFAHAMU (ALAMA 15)

- (a) Ni mfumo wa mawasiliano katika jamii yoyote ile. (alama 2)
- (b) Lugha ya taifa na ile inayoteuliwa kutumia katika shughuli zote za taifa ambayo hueneza umoja na uelewano katika jamii ilhali lugha ya kikazi ni ile inayotumiwa kuendesha shughuli rasmi za taifa. (alama 2)
- (c) (i) Huhitajika ili kueneza maongozi ya taifa ya kuleta ufahamikiano kote nchini.
(ii) Ili kuvunja na kukomesha hisia za kibinafsi na kikabila. (alama 2)
- (d) (i) Ni chombo cha mawasiliano katika nyanja za elimu, biashara, maandishi na siasa.
(ii) Ni kiungo cha kueneza umoja na maelewano miongoni mwa jamii tofauti.
(iii) Ni kitambulisho cha utafa. (alama 3)

- (e) (i) Haiwezekani.
(ii) Matendo na hulka za binadamu.

1. MATUMIZI YA LUGHA.(Alama 30)

a) **Taja kikwamizo hafifu cha ufizi. (Al 1)**
/S/

b) **Tumia kiiunganishi kifaacho kuunganisha sentensi hii. (Al 2)**
Juma hakusoma kwa bidii. Amefuzu mtihani

Japo, ijapokuwa, ingawaje,ingawa, lakini, ila,

c) **Tambua aina za vitenzi katiak sentensi hii. (Al 2)**
Wale waliokuwa hapa sio wageni wetu

Waliokuwa – Kitenzi kishirikishi kikamilifu.

Sio – Kitenzi kishirikishi kipungufu

d) **Alama ya Nukta mbili huweza kutumika kuorodhesah vitu. Tunga sentensi mbili tofauti kuonyesha namna alama hiyo inaweza kutumiaka. (Al 2)**

i) Kutenganisha saa na dakika.Amefika 7:00asubuhi.

ii) Kutenganisha tarakimu. Alisoma mathayo 7:6 – 10.

iii) Katika mazungumzo ya kitamthilia; Baba: unaenda wapi?

e) **Yakinisha sentensi ifuatayo . (Al 2)**

Usipopita mtihani hutakuwa shujaa mapema.

Ukipita mtihani utakuwa shujaa mapema.

f) **Sahihisha sentensi hii kwa njia mbili mwafaka. (Al 2)**

Dereva ambaye aendeshaye kwa uangalifu husalimika.

i) Dereva ambaye anaendesha kwa uangalifu husalimika

ii) Dereva aendeshaye kwa uangalifu husalimika .

g) **Tunga sentensi sahihi huku ukitumia kihusishi cha wakati. (Al 1)**

Baada ya, kabla ya, tangu, hadi, toka, mpaka

h) **Ainisha aina za maneno katika sentensi ifuatayo. (Al 3)**

Mwanafunzi mtundu ameadhibiwa vikali na mwalimu.

Mwanafunzi mtundu ameadhibiwa vikali na mwalimu

↓   ↓   ↓   ↓   ↓
N   kivumishi   T   E   U   N

nomio

i) a) **Eleza ‘po’ ilivyotumika katika sentensi hizi. (Al2)**

Alipofika waliposimama, waliondoka.

↓   ↓
Wakati   Mahali

b) **Geuza sentensi hii iwe katika usemi wa taarifa. (Al 3)**

“ Nimekuwa nikija kwenu kila siku lakini nimeamua kulikata guu langu,” Hamisi akamweleza Amina.

Hamisi alimweleza Amina kuwa alikuwa akiwinda kwao kila siku lakini aliamua kulikata guu lake

j) **Mofimu ni nini? (Al 1)**

Sehemu ndogo sana ya maneno inayowasilisha maana kisarufi.

k) **Andika sentensi hii kwa ukubwa. (Al. 1)**

Mwizi aliiba kikapu na ng’ombe.

Jizi liliiba jikapu na gombe

l) **Eleza matumizi ya “ KI” iliyopigwa mstari katika sentensi hii. (al 3)**

Ukirusha kipira hiki kitapotea.

Masharti   Udogo   Ngeli

m) Andika maana tatu zitokanazo na sentensi hii. (Al 2)
Mama alimpigia mtoto mpira.

- i) Kwa sababu
- ii) Kuelekeza kwa mtoto
- iii) Kwa niaba
- iv) Kutumia mpira

n) Tunga sentensi moja kuonyesha maan aya vitate vifuatavyo. (Al 2)

i) Chaka

ii) Shaka

Chaka lile bila shaka, limechomeka

o) Tunga sentensi sahihi ukitumia kiwakilishi kisisitizi cha mbali kidogo ngeli A- wa katika hali ya wingi . (Al 2)

Watoto wao hao wameitwa na mwalimu.

2. FASIHI SIMULIZI (Alama 5)

a) Eleza maana ya vitanza ndimi. (Al 2)

Vitanza ndimi ni vifungu vya maneno vyenye sauti tatanishi. Ulimi hutatizika wakati wa kutamka sauti ambazo aghalabu hukaribiana sana.

b) Eleza umuhimu wa jamii kutumia vitanza ndimi. (Al 3)

- i) Hutumika kuchemsha bongo
- ii) Hutumika kuburudisha na kufurahisha
- iii) Hutumika kuimarisha matamshi bora
- iv) Hukuza kiwango cha kufikiria
- v) Kupitisha wakati

3. ISIMU JAMII (Alama 5)

Sajili kituo cha polisi

Sifa za sajili

- i) Matumizi ya kauli za kuamrisha – fanya, haraka
- ii) Kuma kuchanganya ndimi – yaani self – contained, toa viatu
- iii) Matumizi ya msamiati maalum – afande
- iv) Kauli za ukali – mimi sitaki hadithi
- v) Kauli fupi fupi – pole